Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Gwynedd a Môn (BGC)

Dydd Mercher, 12fed Mehefin 2019 10:00yb-12:00yp

Tŷ Coch, Parc Menai

COFNODION

ENW	SEFYDLIAD
Ffion Johnstone	Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr
Cyng. Dyfrig Siencyn	Cyngor Gwynedd
Shan Morris	Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru
Jerry Hunter	Prifysgol Bangor
Emyr Williams	Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri
Siobhan Adams	Iechyd Cyhoeddus Cymru
Catrin Parry	Gwasanaeth Prawf
Elizabeth Woodcock	Ymchwilydd Ôl Raddedig
Dilwyn Williams	Cyngor Gwynedd
Ffrancon Williams	Cartrefi Cymunedol Cymru
Sian Williams	Cyfoeth Naturiol Cymru
Sian Purcell	Medrwn Môn
Richie Green	Heddlu Gogledd Cymru
Cyng. Llinos Medi Huws	Cyngor Sir Ynys Môn
Annwen Morgan	Cyngor Sir Ynys Môn

Yn mynychu	
Nonn Hughes	Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Gwynedd ac Ynys Môn
Alwyn Rhys Jones	Cyngor Sir Ynys Môn
Morwena Edwards	Cyngor Gwynedd
Dr Rachel Andrew	Iechyd Cyhoeddus Cymru

1. Croeso ac Ymddiheuriadau

Ymddiheuriadau	
Dr Gwynne Jones	Cyngor Sir Ynys Môn
Bethan Russell Williams	Mantell Gwynedd
Dewi Wyn Jones	Cyngor Gwynedd
Gary Doherty	Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr
Sioned Rees	Llywodraeth Cymru
Stephen Hughes	Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu

1. Cylch Gorchwyl - eitem sefydlog

Dim newidiadau i'w cyflwyno.

2. Cofnodion i'w cymeradwyo a materion yn codi

Cadarnhawyd bod y cofnodion yn gofnod cywir o'r trafodaethau.
Ceir grynodeb o'r pwyntiau gweithredu a ddeilliodd o'r cyfarfod diwethaf isod:

1. Copi o'r cyflwyniad (Cynllun Arfer) i'w gylchredeg at aelodau'r Bwrdd yn dilyn y cyfarfod - Cwblhawyd
2. Copi o gyflwyniad y Bwrdd Iechyd i'w gylchredeg at aelodau'r Bwrdd yn dilyn y cyfarfod - Cwblhawyd
3. Ffion Johnstone ar ran yr is-grŵp iechyd a gofal i gyflwyno papur i'r BGC sy'n amlinellu'r berthynas rhwng cynllun 3 blynedd Iechyd, Cynllun y Bwrdd Partneriaeth Ranbarthol a chynlluniau gwaith yr is-grŵp Iechyd a Gofal. Cwblhawyd
4. Yr is-grŵp cartrefi i ystyried y gweithredoedd uchod ac felly sicrhau bod amcanion a thrywydd y prosiect yn glir erbyn y cyfarfod ym mis Mehefin 2019. Cwblhawyd
5. Yr is-grŵp newid Hinsawdd i roddi ystyriaeth i'r gwaith a gwblhawyd ar gyfer y Cynllun Rheoli Traethlin, ac i gadarnhau amcanion yr is-grŵp. Gwaith ar droed
6. NH i drefnu cyfarfod hefo Cyngor Gwynedd a Chyngor Sir Ynys Môn i drafod eu cynlluniau gwaith yn y maes tlodi a threfnu iddynt ddarparu cyflwyniad yng nghyfarfod y Bwrdd ar 12fed Fehefin. Cwblhawyd

3. Cyflwyniadau ar 'Dlodi' gan Gyngor Sir Ynys Môn a Chyngor Gwynedd

Cafwyd cyflwyniadau ar raglenni gwaith Cyngor Sir Ynys Môn (Alwyn Rhys) a Chyngor Gwynedd (Morwena Edwards) mewn perthynas â'r pwnc 'tlodi'. Amlygwyd cydgysylltiad rhwng y 2 gyflwyniad - gyda'r gydnabyddiaeth y bydd tlodi yn bodoli mewn cenedlaethau i ddod, a bod y ddau Gyngor am ganolbwyntio ar ddarparu'r gefnogaeth briodol ar yr amser cywir. Golygir hyn ystyried yr ymatebion ac ymyraethau drwy lygaid trigolion Gwynedd ac Ynys Môn.

Croesawyd sylwadau a chwestiynau ar y cyflwyniadau

Agorwyd y drafodaeth trwy nodi fod angen cryfhau'r berthynas rhwng addysg a thlodi, a bod angen i ni fel cyrff cyhoeddus weithio hefo'n pobl ifanc.

Cyfeiriwyd at enghraifft dda o gydweithio rhwng Ysgol Santes Dwynwen ar Ynys Môn a'r cynllun Dechrau'n Deg, sy'n targedu teuluoedd mwyaf difreintiedig.

Nodwyd fod y berthynas rhwng addysg a thlodi yn gallu profi i fod her gan nad oes arweiniad cenedlaethol ar hyn.

Cafwyd trafodaeth fod lles a llwyddiant pobl ifanc yn flaenoriaeth sydd wedi ei nodi yn y Cynllun Llesiant. Mae is- grŵp plant sy'n deillio o'r Grŵp Iechyd a Gofal Integredig yn canolbwyntio ar lesiant yn hytrach na deilliannau addysgol, ar hyn o bryd. Wedi dweud hynny nodwyd bod cynrychiolwyr o'r sefydliadau addysg yn cael eu gwahodd i gyfrannu at waith yr is-grŵp plant.

Cafwyd trafodaeth am beth yw rôl y Bwrdd mewn perthynas â datblygu sgiliau. Cadarnhawyd bod Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru a'r bid twf yn mynd i'r afael a'r materion sgiliau. Mynegodd CNC bod hi'n profi yn anodd iddynt lenwi rhai swyddi o fewn eu sefydliad a bod bylchau mewn sgiliau penodol yn yr ardal. Ychwanegodd Iechyd Cyhoeddus Cymru eu bod hwythau yn cael anhawster recriwtio staff cymwysedig Cymraeg. Cafwyd trafodaeth am y syniad o gydweithio ar y cynnig prentisiaethau - sef rhoi cyfle i unigolion dreulio cyfnod o amser gyda chyrff cyhoeddus gwahanol. Gofynnwyd i ymchwilio'r mater yma ymhellach.

Nodwyd bod y cyflwyniadau gan yr Awdurdodau Lleol wedi cyfeirio at y defnydd o grantiau a holwyd pa mor fregus yw'r sefyllfa bresennol. Nodwyd yn ogystal nad oedd y cyflwyniadau wedi cyfeirio at Brexit ac effaith hynny ar dlodi. Dywedodd Arweinydd CSYM bod grantiau yn her i'r Awdurdodau Lleol a'u bod yn brwydro yn erbyn y model ariannu sy'n cael ei osod a'i gytuno gan y Llywodraeth.

Mynegwyd gwerthfawrogiad i'r ddau Awdurdod Lleol am eu cyflwyniadau. Fel ffordd ymlaen cytunwyd i'r Awdurdodau Lleol barhau â'r gwaith, ac ymestyn allan i bartneriaid ehangach maes o law.

Cafwyd gwahoddiad gan y gwasanaeth prawf i aelodau eraill gysylltu os oes ganddynt ddiddordeb mewn canfod mwy / cydweithio ar eu prosiect Wisdom.

Mewn perthynas â'r drafodaeth am Brexit cyfeiriwyd at brosiectau fydd yn dod i derfyn yn sgil effaith Brexit. Cytunwyd y bydd gan y BGC rôl i'w chwarae pan fydd gwell dealltwriaeth ar ddatblygiadau a'r heriau i'r dyfodol.

Cyfeiriwyd at arolygiad sy'n cael ei gynnal gan Swyddfa Archwilio Cymru - a bydd cyfle i aelodau'r BGC gyfrannu tuag ato.

1. Gwneud gwaith ymchwil pellach ar y cynnig o gyfleoedd prentisiaeth ar y cyd- i ganfod os oes gwerth ychwanegol i ni ei gynnig cyfle / profiad ar draws y cyrff cyhoeddus.

4. Cynlluniau gweithredu i'w cyflwyno gan arweinyddion y blaenoriaethau

<u>Amcan 1 - Cymunedau sy'n ffynnu ac yn llewyrchus i'r hirdymor -</u>

<u>Cartrefi ar gyfer pobl leol</u>

Cafwyd diweddariad gan Ffrancon Williams. Nodwyd bod aelodau'r grŵp yn cydweithio'n dda iawn. Mae'r is-grŵp wedi cytuno i flaenoriaethu datblygu modelau tai arloesol. Gwnaethpwyd y sylw nad

oedd angen dibynnu ar sgiliau a dulliau traddodiadol. Cyfeiriwyd hefyd at y ffaith y gellir adeiladu tai arloesol ar raddfa gyflymach.

Adroddwyd yn ogystal bod modd cychwyn efo tai - ond fe allwn ddefnyddio'r model mewn meysydd eraill e.e. iechyd a gofal.

Gofynnwyd i'r is-grŵp amlygu pwy yw'r partneriaid. Cadarnhawyd for y 2 Gyngor, Cartrefi Cymunedol Gwynedd a Pharc Cenedlaethol Eryri yn aelodau o'r is-grŵp. Cyfeiriwyd at gynrychiolaeth o gyrff cyhoeddus ehangach sydd wedi bod yn rhan o'r gweithdy i werthuso gwahanol fodelau o dai arloesol e.e. y cymdeithasau tai perthnasol a Chyfoeth Naturiol Cymru.

Gwnaethpwyd cais i Iechyd a Chyfoeth Naturiol Cymru fynd yn ôl i'w sefydliadau i drafod yr asedau tai ac asedau sydd ganddynt.

Gwnaethpwyd cais i'r is-grŵp diweddaru eu Cylch Gorchwyl ac ail gyflwyno i'r BGC.

Gofynnwyd y cwestiwn os yw'r sgiliau gennym yn lleol i ddatblygu tai arloesol. Cyfeiriwyd at Gartrefi Conwy - a'u ffatri ar stad Ddiwydiannol Penrhos yng Nghaergybi, sy'n datblygu tai modwlar newydd ac ynni isel.

Adroddodd FfW ei fod wedi disgwyl cael nifer uwch / ystod o awgrymiadau am safleoedd gan aelodau'r is-grŵp hyd yma. Gofynnwyd i aelodau'r Bwrdd fynd yn ôl at eu sefydliadau a chadarnhau'r safleoedd.

Gofynnwyd iddynt adnabod un safle hawdd i'w ddatblygu ac un sy'n profi yn fwy o her. Cymunedau amgen - Siân Williams yw'r cyswllt rhwng yr is-grŵp cartrefi a'r is-grŵp newid hinsawdd, ac ystyried wrth gynllunio i'r dyfodol sut fydd ein cymunedau a'r arfordir yn edrych 50 mlynedd o rŵan.

Holwyd os oes Cynghorau Tref a Chymuned yn rhan o waith yr is-grŵp gan fod tir ganddynt. Cadarnhawyd nad oeddent yn rhan o'r trafodaethau ar hyn o bryd.

<u>Adnodd rheoli prosiect</u>

Trafodwyd y cais am adnodd a'r opsiwn o ryddhau unigolyn o fewn sefydliadau. Adnabuwyd bod angen adnodd rheoli prosiect i reoli'r gwaith dydd i ddydd ac am fod yr amserlen bellach wedi llithro.

Cadarnhaodd Ynys Môn eu bod yn gallu cyfrannu £3.5k. Cytunwyd i rannu'r cyfanswm yn gyfartal rhwng CSYM, CG a Chymdeithasau Tai.

Gofynnwyd i gadarnhau trefniadau sut i gyflwyno adnoddau ar gyfer gwaith y BGC

2. FfW i gysylltu hefo Iechyd a Chyfoeth Naturiol Cymru i drafod asedau ymhellach 3. Yr is-grŵp i ddiweddaru'r Cylch Gorchwyl a'i gyflwyno i'r BGC yn ystod y cyfarfod nesaf 4. Awgrymiadau am safleoedd posib i'w hanfon at FfW, a'r neges yma i'w atgyfnerthu i aelodau'r is-grŵp. 5. Cadarnhau trefniadau sut i gyflwyno adnoddau ar gyfer gwaith y BGC, erbyn cyfarfod y Bwrdd ym mis Medi.

<u>Blaenoriaeth yr Iaith Gymraeg</u>
Cafwyd diweddariad gan Jerry Hunter

Mae'r Is-grŵp wedi cytuno i flaenoriaethu prosiect Arfer. Mae Bwrdd prosiect wedi'i sefydlu ac wedi cynnal cyfarfod cychwynnol. Gwahoddwyd aelodau'r Bwrdd i gysylltu hefo'r is-grŵp os oes angen arweiniad ar faterion ieithyddol. Mynegodd Sian Morris o'r Gwasanaeth Tân fod ganddynt ddiddordeb mewn cymryd rhan. Bydd Jerry yn cysylltu gyda hwy i drafod.

Atgoffwyd y Bwrdd fod gan Gyngor Sir Ynys Môn eu Fforwm Iaith a bod angen sicrhau nad yw'r is-grŵp yn dyblygu gwaith y fforwm yma.

Roedd cynrychiolaeth o'r Heddlu wedi gadael yr ystafell erbyn hyn a gofynnwyd i NH gysylltu gyda hwy i fynegi'r cynnig uchod.

Cyfeiriodd DW at yr adroddiad blynyddol a'r cyfeiriad ar yr Iaith Gymraeg. Ymddangosir o'r adroddiad cyn lleied o ymyraethau i hybu'r Gymraeg sydd wedi ei wneud gan BGC a phwysleisiwyd bod y cyrff cyhoeddus yn unigol yn gwneud lot o waith yn y maes.

6. Jerry Hunter i gysylltu hefo'r Gwasanaeth Tân i drafod ymhellach 7.Aelodau'r Bwrdd i drafod hefo'u swyddogion Iaith os oes prosiect sydd angen sylw gan yr is-grŵp 8. NH i gysylltu hefo'r Heddlu i drafod yr uchod ymhellach.

Y flaenoriaeth – Newid Hinsawdd

Cafwyd diweddariad gan Sian Williams

Cyfeiriodd Sian at lythyr sydd wedi mynd at y Prif Weinidog Cymru a gyflwynwyd gan Gyngor Gwynedd syn gwneud cais i gyfarfod i drafod addasiadau newid hinsawdd i'r dyfodol. Cytunwyd bod angen drafftio llythyr ar ran y BGC sy'n atgyfnerthu'r neges.

Cyfeiriwyd at weithdy a gynhaliwyd gan adran tai a llesiant Cyngor Gwynedd ar newid hinsawdd, fe fynychodd amrediad eang o sefydliadau cyhoeddus. Roedd ffocws y drafodaeth ar newid hinsawdd yn ehangach nag effaith llifogydd yn unig - trafod sut mae newid hinsawdd yn effeithio'r sectorau gwahanol.

Bydd yr is-grŵp yn canolbwyntio ar waith mapio cymunedau a chartrefi sy'n cael eu heffeithio gan dywydd eithafol.. Ychwanegwyd y bydd cynnal trafodaethau hefo Network Rail yn rhan o'r gwaith. Bydd llifogydd arfordirol yn rhan o'r gwaith mapio

Mae grŵp rhanbarthol BGC wedi adnabod bod newid hinsawdd yn flaenoriaeth ranbarthol a chytunwyd eu bod am ystyried datblygu prosiect rhanbarthol.

Adroddwyd hefyd am y bwriad o roi sylw i allyriadau carbon y cyrff cyhoeddus a sut gellir ymateb ar y cyd.

Cytunwyd i Sian Williams roi cyflwyniad ar y cynllun rheoli traethlin yn ystod y cyfarfod nesaf

9. SW i ddrafftio llythyr ar ran y BGC i Brif Weinidog Cymru

10. SW i roi cyflwyniad ar y cynllun rheoli traethlin yn ystod y cyfarfod ym mis Medi

<u>Amcan 2 - Trigolion sy'n iach ac yn annibynnol gyda safon bywyd da</u>

Darparwyd diweddariad gan Ffion Johnstone ar waith yr Is-grŵp Integredig Iechyd a Gofal.

Nodwyd fod gwaith yr is-grŵp yn cydymffurfio â Strategaeth Cymru Iachach. Bydd y gwaith gydag uchelgais drawsnewidiol am y 10 mlynedd nesaf.

Cadarnhawyd yr egwyddorion gweithredu sef bod yn ataliol a chyd-gynhyrchu

Cadarnhawyd bod Meilys Smith wedi ei phenodi'n Rheolwr Rhaglen y gwaith o drawsnewid cymunedau. Mae Meilys wedi treulio amser penodol ar wardiau yn Ysbyty Gwynedd er mwyn adnabod rhwystrau a'r camau gwag sy'n bodoli yn eu prosesau.

Pwysleisiwyd bod gwaith yr is-grwp am annog y newid mewn diwylliant ac arweinyddiaeth.

Roedd yr is-grwp yn rhagweld ffordd o weithio bydd yn mynd tu hwnt i ffiniau proffesiynol a bydd ymgysylltu gyda'r staff cysylltiedig yn rhan o'r broses. Bydd y ffordd yma o weithio hefyd yn galluogi ymagwedd newydd tuag at risg.

Diolchwyd i Ffion am ei harweiniad a chyfraniad hyd yma. Nodwyd y pwysigrwydd o gadw'r momentwm fynd. Yn ogystal gofynnwyd i'r is-grwp ystyried cynllun olyniaeth, er mwyn sicrhau parhad i'r cynllun.

5. Gweithdy Byrddau Iach a gynhaliwyd gan Academi Cymru ar 6ed Fehefin

Cafwyd diweddariad yn dilyn gweithdy Byrddau Iach a gynhaliwyd gan Academi Cymru. Un o gamau gweithredu'r gweithdy oedd cynnig eitem ar gyfer agenda un o gyfarfodydd y Bwrdd. Sef cynnig i bob un o sefydliadau unigol y Bwrdd i ddarparu cyflwyniad 10 munud i grynhoi beth yw eu cynlluniau blynyddol beth maent eisiau weld yn newid yn ystod y a lle allwn ychwanegu gwerth

11. i gysylltu hefo aelodau'r Bwrdd i amlinellu cynnwys y cyflwyniad.

6. Gohebiaeth

Cyfeiriwyd at yr ohebiaeth a gylchredwyd at aelodau'r Bwrdd.

7. Heriau a Chyfleon - eitem sefydlog

Dim newidiadau i'w cyflwyno

8. Unrhyw Fater arall

Cyfeiriodd Ffrancon at drafodaeth a gynhaliwyd yng nghyfarfod Partneriaeth Tai Gwynedd am uno trefniadau Partneriaeth Tai Gwynedd a phartneriaeth Tai Ynys Môn. Mynegodd CSYM eu bod eisiau trafod hyn yn fewnol yn y lle cyntaf. Dywedodd CG eu bod yn ei ystyried ei fod yn gam rhesymol ymlaen.

Cyfeiriwyd at gadeiryddiaeth y BGC a chadarnhawyd bod Emyr Williams wedi cytuno i gadeirio'r Bwrdd.

Diolchodd Ffrancon Williams i Ffion Johnstone am ei chyfnod yn y gadair a dymuno'n dda iddi

Adroddodd FfJ mai d cyfarfod olaf Elizabeth Woodcock ydoedd. Bydd Elizabeth Woodcock yn rhannu ei gwaith ymchwil gyda'r Bwrdd maes o law.

9. Dyddiad y Cyfarfod nesaf

11eg Fedi 10:00 – 12:30

Galeri, Caernarfon